

Konsekvensutredning, förslag till ändrade föreskrifter (SJVFS 2022:17) om skyddsåtgärder mot växtskadegörare

KONSEKVENsutREDNING, FÖRSLAG TILL ÄNDRADE FÖRESKRIFTER (SJVFS 2022:17) OM SKYDDSÅTGÄRDER MOT VÄXTSKADEGÖRARE	1
1 ALLMÄNT	2
2 BEMYNDIGANDEN M.M.....	6
3 FÖRETAG.....	7
4 ANDRA ENSKILDA	11
5 STATEN.....	12
6 SAMRÅD	14
7 IKRAFTTRÄDANDE OCH UTVÄRDERING	15

1 Allmänt

Kontaktperson hos Jordbruksverket: Jenny Andersson, växtregelenheten, växt- och kontrollavdelningen (vaxtinspektionen@jordbruksverket.se).

Förslaget har sammanfattningsvis små konsekvenser för de berörda. Det består av fem typer av ändringsförslag. 1) Förtydliganden av bestämmelser om ersättning av förlorat värde i skog. Detta innebär inga ändringar i sak. 2) Införande av en tidsgräns för att lämna in ansökan om ersättning för förlorat värde och produktionsbortfall. Tidsgränsen blir densamma som för ersättning av kostnad dvs. två år. Vi bedömer att det inte finns några utestående ersättningsanspråk som berörs. 3) Rättelse av ett skrivfel i form av hänvisning till fel paragraf. 4) Upphävande av bestämmelser om märkning av potatis från Egypten som i stället finns i EU-förordning dvs. i praktiken ingen förändring för de berörda. 5) Uppdatering av priserna för ersättning av förlorat värde i skog. Det innebär viss höjning av ersättningen i linje med höjda virkespriser på marknaden.

1.1 Föreskrifter som ändras

Tabell med nya, ändrade eller upphävda paragrafer eller bilagor

Kapitel	Paragraf	Avseende	Anmärkning
1	3	Fler definitioner	Ändras
9	1	Tidsgräns för ansökan om ersättning för förlorat värde och produktionsbortfall	Ändras
9	5	Förenklad text då begreppet ståndortsindex definieras i 1 kap. 3§	Ändras
9	6	Rättar hänvisning, ska vara till 12 och 13 §	Ändras
9	9	Förtydligar sista meningen om beräkning av förlorat värde i form av förlorat rotnetto	Ändras
9	10	Förtydligar andra stycket om beräkning av förlorat rotnetto och förlust till följd av förtidig avverkning	Ändras
13	1	Märkning av potatis från Egypten	Upphävs (gäller även kapitelrubriken)
Bilaga 1	-	Tabeller för beräkning av rotnettoersättning anpassas till aktuella typträdspriser	Ändras
Bilaga 3	-	Typträdspriser, nya 2026	Ändras

1.2 Förslaget berör

☒ Företag

☒ Andra enskilda

☐ Kommuner

☐ Regioner

☒ Staten

1.3 Problemet och vilken förändring som eftersträvas

1.3.1 Förtydligande av bestämmelserna om beräkning av förlorat värde i skog

År 2022 antog Jordbruksverket de första föreskrifterna om ekonomisk ersättning vid utrotning eller inneslutning av karantänsskadegörare (9 kap.). Vi har nu insett att vissa formuleringar om beräkning av förlorat värde i skog är otydliga och att det saknas definitioner av vissa begrepp som har att göra med den beräkningen. Det vill vi justera.

1.3.2 Tidsgräns för att komma in med ansökan om ersättning

I de gällande föreskrifterna 9 kap. 1 § sista stycket anges att ansökan om ersättning ska komma in till Jordbruksverket senast två år efter att kostnaden har uppkommit. Jordbruksverket har insett att den formuleringen inte reglerar tidsgränsen för en ansökan om ersättning för förlorat värde och produktionsbortfall.

Med kostnad avses sådana kostnader som kan ersättas enligt 17 § 1 växtskyddslagen, till exempel kostnader för behandling, avlägsnande eller destruktion av växter. Det är inte alltid förlorat värde eller produktionsbortfall uppkommer samtidigt som sådana kostnader. Sådana kostnader kan också uppkomma under en lång tidsperiod. Det går också att tänka sig fall där det inte uppkommer några kostnader utan bara förlorat värde eller produktionsbortfall.

Vi bedömer fortsatt att det finns behov av att reglera den tid under vilken en ansökan, som följer av en viss bekämpningsåtgärd, kan göras. Detta för att det inte under obegränsad tid framåt ska kunna inkomma ansökningar.

När det gäller produktionsbortfall finns vissa begränsningar. Dels ersätts produktionsbortfall endast vid bekämpning i andra miljöer än skog (växtskyddslagen 27 § 3). Dels ersätts endast produktionsbortfall som uppkommer under tiden bekämpningsåtgärder pågår och längst för en sammanhängande period om två år (växtskyddslagen 28 § tredje stycket). De begränsningarna säger dock inget om när ansökan senast behöver lämnas in.

Ersättningen behöver följa EU:s bestämmelser om statligt stöd. När det gäller tidsgränser innebär det att ersättning till jordbruksföretag behöver betalas ut inom fyra år från den dag då den kostnad eller förlust som orsakats av skadegöraren på växter uppstod (förordning (EU) 2022/2472¹, artikel 26.7).

Vi bedömer att det är nödvändigt att reglera en enhetlig tidsgräns för inlämnande av ansökan för samtliga ersättningsanspråk, och att fristen bör räknas från den tidpunkt då kostnaden, det förlorade värdet respektive produktionsbortfallet uppkom.

¹ Kommissionens förordning (EU) 2022/2472 av den 14 december 2022 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

1.3.3 Rättelse av felaktig hänvisning i 9 kap. 6 §

9 kap. 6 § innehåller en hänvisning till 13 och 14 §§ i samma kapitel, när det gäller handlingar som ska bifogas ansökan vid vissa yrkanden om ersättning av förlorat värde. 14 § innehåller dock endast bestämmelser om det högsta värde som ligger till grund för beräkningen av förlorat värde och föranleder inte behov av särskilda handlingar i ansökan. Däremot innehåller 12 § bestämmelser om en beräkning av förlorat värde som bör styrkas med sådana handlingar i ansökan. Det är alltså tydligt att det har skett ett skrivfel i 6 §. Hänvisningen i 6 § behöver rättas så att hänvisning sker till 12 och 13 §§ i stället.

När bestämmelsen 9 kap. 6 § infördes 2022 så konsekvensutreddes det kring vad som ska bifogas en ansökan för de aktuella situationerna. Sedan blev hänvisningen till en av situationerna fel. Det är denna hänvisning som vi nu behöver se till att den blir rätt.

1.3.4 Märkning av potatis från Egypten

Bestämmelsen i 13 kap. 1 §, om märkning av potatis från Egypten, grundas på genomförandebeslut 2011/787/EU², se punkt 7 i bilagan till beslutet. Där framgår att medlemsstaterna ska besluta om lämpliga märkningskrav för potatis från Egypten. Beslutet fungerar alltså som ett direktiv och Jordbruksverket har genomfört det genom bestämmelsen i föreskrifterna. Genomförandebeslutet har nu upphävts och ersatts av genomförandeförordning (EU) 2025/1289³. Genomförandeförordningen innehåller motsvarande krav på märkning men kravet är riktat direkt till de yrkesmässiga aktörerna, se artikel 8 i förordningen. Eftersom EU-förordningen är direkt tillämplig ska vi inte längre föreskriva om märkningen och 13 kap. ska därför upphävas. Det finns inget handlingsutrymme.

1.3.5 Uppdatering till aktuella typträdspriser

Lantmäteriet uppdaterar årligen sina tabeller med aktuella typträdspriser som används för att beräkna värdet på träd vid intrång. Jordbruksverket har föreskrivit om likvärdiga tabeller med typträdspriser i bilaga 3 till dessa föreskrifter. Tabellerna ligger till grund för våra beräknade värden i tabellerna i bilaga 1, som används vid beräkning av förlorat värde i skog. Bilaga 3 ska också användas vid beräkning av förlust till följd av förtidig avverkning enligt 9 kap. 10 §. För att hålla aktuell nivå på ersättningen vid bekämpning av karantänsskadegörare i skog vill vi uppdatera tabellerna i bilagorna 1 och 3 enligt 2026 års typträdspriser.

² Kommissionens genomförandebeslut 2011/787/EU av den 29 november 2011 om tillstånd för medlemsstaterna att tillfälligt vidta nödgärder för att förhindra spridning av *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. från Egypten.

³ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2025/1289 av den 2 juli 2025 om fastställande av tillfälliga åtgärder i fråga om andra knölar av *Solanum tuberosum* L. än de som är avsedda för plantering, med ursprung i Egypten, för att förhindra introduktion av *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. emend. Safni et al. i unionens territorium och om ändring av genomförandeförordning (EU) 2019/2072 samt om upphävande av genomförandebeslut 2011/787/EU.

1.4 Vad blir konsekvenserna om vi inte vidtar någon åtgärd (nollalternativet)?

1.4.1 Förtydligande av bestämmelserna om beräkning av förlorat värde i skog

Om vi inte förtydligar bestämmelser som kan missförstås, samt kompletterar med definitioner, är det risk att föreskrifterna tar längre tid att tolka eller helt feltolkas.

1.4.2 Tidsgräns för att komma in med ansökan om ersättning

Om bestämmelsen inte ändras kommer det inte vara reglerat när en ansökan om ersättning av förlorat värde eller produktionsbortfall senast ska komma in till Jordbruksverket.

1.4.3 Rättelse av felaktig hänvisning i 9 kap. 6 §

Om vi inte rättar hänvisningen så kommer den fortsätta att vara felaktig. Det innebär att ansökningar med yrkanden om förlorat värde enligt 12 § kan komma att innehålla för lite uppgifter för att kunna handläggas. Det innebär behov av komplettering vilket tar tid både för Jordbruksverket och den som ansöker om ersättningen.

1.4.4 Märkning av potatis från Egypten

Om vi inte stryker bestämmelsen i föreskrifterna blir det dubbelreglering.

1.4.5 Uppdatering till aktuella typträdspriser

Om vi inte ändrar bilagorna kommer beräkningen av ersättning att avvika från aktuella marknadspriser för träd.

1.5 Olika alternativ för att uppnå förändringen samt för- och nackdelar med dessa

1.5.1 Förtydligande av bestämmelserna om beräkning av förlorat värde i skog

Vi har inte övervägt något alternativ.

1.5.2 Tidsgräns för att komma in med ansökan om ersättning

Vi har inte övervägt något alternativ till att införa en tidsgräns. Längden på tidsgränsen skulle kunna variera. Vi har inte sett något skäl att ha en kortare tidsgräns för ansökan om förlorat värde och produktionsbortfall, än för ansökan om ersättning för kostnad. Vi har inte heller sett något skäl att den skulle behöva vara längre.

1.5.3 Rättelse av felaktig hänvisning i 9 kap. 6 §

Vi har inte övervägt något alternativ.

1.5.4 Märkning av potatis från Egypten

Vi har inte övervägt något alternativ.

1.5.5 Uppdatering till aktuella typträdspriser

Det vore smidigt att beskriva en beräkningsmodell där föreskrifterna inte behöver innehålla bilagor som behöver uppdateras till följd av Lantmäteriets årliga uppdateringar av typträdspriser. Fördelen är att slippa ständiga föreskriftsändringar. Jordbruksverket bedömer dock att det inte är möjligt att föreskriva om en hänvisning till information hos en annan myndighet som inte är del av en föreskrift. Vi har alltså ännu inte något alternativ för att uppnå förändringen.

2 Bemyndiganden m.m.

2.1 Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Nedan anges de bemyndiganden som Jordbruksverket tillämpar i föreskriftsförslaget. I de fall det är relevant anges även hänvisning till tillämplig EU-lagstiftning.

Tabell med bemyndiganden

Kapitel	Paragraf	Bestämmelse om bemyndigande	Relevant EU-lagstiftning (hänvisning till artikel/artiklar)
1	3	Bemyndigande behövs inte	
9	1	8 kap. 16 § 1 växtskyddsförordningen (2022:795)	
9	5	8 kap. 16 § 1 växtskyddsförordningen	
9	6	8 kap. 16 § 1 växtskyddsförordningen	
9	9	8 kap. 16 § 2 växtskyddsförordningen	
9	10	8 kap. 16 § 2 växtskyddsförordningen	
13	1	2 kap. 1 § växtskyddsförordningen	Genomförandeförordning (EU) 2025/1289, bilagan punkt 7
Bilaga 1		8 kap. 16 § 2 växtskyddsförordningen	
Bilaga 3		8 kap. 16 § 2 växtskyddsförordningen	

2.2 Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

2.2.1 Förtydligande av bestämmelserna om beräkning av förlorat värde i skog

Överensstämmer. Bestämmelserna om statligt stöd behöver beaktas, men vi råder själva över formuleringarna av bestämmelserna.

2.2.2 Tidsgräns för att komma in med ansökan om ersättning

Överensstämmer. Det finns bestämmelser om statligt stöd som innebär att vissa av ersättningarna måste betalas ut inom fyra år från det att kostnaden eller skadan uppkommit. En tidsgräns på två år för ansökan innebär att Jordbruksverket kommer att kunna betala ut ersättning inom fyra år.

2.2.3 Rättelse av felaktig hänvisning i 9 kap. 6 §

Överensstämmer. Det finns inte några EU-bestämmelser som detaljreglerar vad ansökan behöver innehålla.

2.2.4 Märkning av potatis från Egypten

Överensstämmer. Inget handlingsutrymme, bestämmelsen ska upphävas eftersom den nu har sin motsvarighet i EU-förordning.

2.2.5 Uppdatering till aktuella typträdspriser

Överensstämmer. Bestämmelserna om statligt stöd behöver beaktas, men vi råder själva över utformningen av bilagorna.

2.3 **Ange skälen i det fall förslag syftar till ett genomförande av EU-direktiv i nationell rätt som går utöver direktivets miniminivå**

Ingen del av förslaget är ett genomförande av EU-direktiv.

2.4 **Beskriv vilka undantagsmöjligheter som finns från regleringen (i föreskrifterna eller i annan lagstiftning) i händelse av fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig.**

Det finns möjlighet att göra vissa undantag vid särskilda skäl, om det inte strider mot överordnad lagstiftning. Det framgår av 15 kap. 1 §. De bestämmelser som berörs av detta förslag, och som omfattas av den möjligheten till undantag, är 9 kap. 1, 5 och 6 §§.

3 **Företag**

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

3.1 Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

3.1.1 Förtydligande av bestämmelserna om beräkning av förlorat värde i skog

Förslaget berör den som ansöker om ekonomisk ersättning för förlorat värde i samband med bekämpning av karantänskadegörare i skog. Vi har ännu inte haft något sådant ärende.

3.1.2 Tidsgräns för att komma in med ansökan om ersättning

Förslaget berör den som ansöker om ekonomisk ersättning för förlorat värde eller produktionsbortfall i samband med bekämpning av karantänskadegörare. Det kan vara företag i olika branscher som odlar eller handlar med växter och skog, och produkter från sådan verksamhet. Det berör företag i alla storlekar. Jordbruksverket har, sedan bestämmelserna infördes år 2022, beslutat i 12 ärenden. I de flesta av fallen har det rört sig om företag med storleken 1–10 medarbetare som odlar potatis. I enstaka fall har det varit stora företag som handlar med växter.

3.1.3 Rättelse av felaktig hänvisning i 9 kap. 6 §

Förslaget berör den som ansöker om ekonomisk ersättning för förlorat värde när det gäller växter som saknar marknadsvärde men har en tydlig påverkan på en fastighets uppskattade värde. Vi har ännu inte haft något sådant ärende.

3.1.4 Märkning av potatis från Egypten

Jordbruksverket registrerar de aktörer som odlar, lagrar, förpackar, säljer och importerar potatis.

Bestämmelsen om märkning av potatis från Egypten gäller de aktörer som packar potatis från annan odling än egen. Jordbruksverket har registrerat ungefär 50 företag som har sådan verksamhet. Det är endast ett fåtal av dessa aktörer som har verksamhet med just potatis från Egypten, uppskattningsvis fem företag. Utifrån Jordbruksverkets erfarenhet är det företag med storleken ungefär 20 medarbetare.

3.1.5 Uppdatering till aktuella typträdspriser

Bilagorna 1 och 3 berör den som ansöker om ekonomisk ersättning för förlorat värde i samband med bekämpning av karantänskadegörare i skog. Vi har ännu inte haft något sådant ärende.

3.2 Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

3.2.1 Förtydligande av bestämmelserna om beräkning av förlorat värde i skog

Förslaget innebär ingen tidsåtgång eller administrativa kostnader för företagen.

3.2.2 Tidsgräns för att komma in med ansökan om ersättning

Förslaget innebär ingen tidsåtgång eller administrativa kostnader för företagen.

3.2.3 Rättelse av felaktig hänvisning i 9 kap. 6 §

Förslaget innebär att hänvisningen blir korrekt och anger att ansökan om ersättning för förlorat värde enligt 12 § behöver innehålla de uppgifter som räknas upp i 6 §.

Vi behöver föreskriva om kraven på ansökan för att det ska vara transparent för sökanden vad ansökan behöver innehålla, för att Jordbruksverket ska kunna avgöra vad ersättningen avser och hur stort belopp den ska motsvara. För såväl sökande som myndighet är det önskvärt med en effektiv handläggning utan onödigt stora behov av kompletteringar. Vidare skulle otydlighet i fråga om vad ansökan behöver innehålla i praktiken kunna öka den administrativa bördan för sökanden, eftersom upprättandet av ansökan då blir mer omständligt och kräver mer dialog med Jordbruksverket. Det finns också en risk för att ofullständiga uppgifter leder till att det betalas ut felaktiga belopp.

3.2.4 Märkning av potatis från Egypten

Förslaget innebär att ett kapitel med en bestämmelse upphävs. Det innebär dock ingen ändring i praktiken eftersom motsvarande bestämmelse nu finns i en EU-förordning i stället för i föreskriftsform. Förslaget upphäver alltså krav på märkning som innebär viss tidsåtgång och administrativa kostnader, men precis samma tidsåtgång och administrativa kostnader uppkommer i stället på grund av krav i EU-förordningen.

Vi har ändå räknat ut ungefär vilken administrativ kostnad som faller bort i och med att bestämmelsen tas bort från föreskrifterna.

Det finns flera märkningskrav på en förpackning med potatis och rimligtvis har märkningen enligt kravet i 13 kap. 1 § varit en del av en gemensam etikett. Det är därför svårt att beräkna den administrativa kostnaden för just detta märkningskrav. Vi bedömer att det kan handla om fem timmar per år per företag.

Det är uppskattningsvis fem företag som berörs. Den sammanlagda tidsåtgången per år blir alltså $5 \times 5 = 25$ timmar per år. Vi avrundar uppåt till en arbetsvecka.

De företag som berörs är jordbruksföretag. Vi har gjort en grov uppskattning av lönekostnaden per vecka. Enligt lönestatistiken från Statistiska centralbyrån tjänar anställda

inom jordbrukssektorn mellan 25 000 och 35 000 kr i månaden så vi räknar med 30 000 kr i månaden. Ett ungefärligt tillägg för arbetsgivaravgifter och sociala avgifter ger en månadskostnad på ca 45 000 kr per månad. Grovt räknat blir lönen per arbetsvecka $45\,000\text{ kr/mån} \times 12\text{ mån/år} / 52\text{ veckor/år} = \text{ca } 10\,000\text{ kr per vecka}$.

Den sammanlagda administrativa kostnaden för företagen, som faller bort till följd av att bestämmelsen upphävs, blir alltså totalt 10 000 kr per år.

3.2.5 Uppdatering till aktuella typträdspriser

Förslaget innebär ingen tidsåtgång eller administrativa kostnader för företagen.

3.3 Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

3.3.1 Förtydligande av bestämmelserna om beräkning av förlorat värde i skog

Förslaget innebär inga andra kostnader för företagen och de behöver inte vidta några förändringar i verksamheten.

3.3.2 Tidsgräns för att komma in med ansökan om ersättning

Förslaget innebär inga andra kostnader för företagen. Företagen behöver lämna in ansökan om ersättning för förlorat värde och produktionsbortfall inom två år, i stället för att de som idag har en obegränsad tid för inlämning. Det skulle kunna finnas företag som tidigare har drabbats av förlorat värde och produktionsbortfall, men som ännu inte har ansökt om ersättning, och som med förslaget alltså skulle gå miste om möjligheten att ansöka om ersättning. Jordbruksverket har god kännedom om de utbrott av karantänskadegörare som vi har hanterat sedan ersättningssystemet infördes, och de drabbade företagen. Såvitt vi kan bedöma finns inte några större utestående ersättningsanspråk för sådana tidigare fall och vi bedömer att det inte är troligt att någon har väntat med att skicka in en ansökan. Vi föreslår inte någon övergångsbestämmelse om sådana tidigare fall.

3.3.3 Rättelse av felaktig hänvisning i 9 kap. 6 §

Förslaget innebär inte några andra kostnader för företagen och de behöver inte vidta några förändringar i verksamheten.

3.3.4 Märkning av potatis från Egypten

Förslaget innebär att ett kapitel med en bestämmelse tas bort. Det innebär dock ingen ändring i praktiken, eftersom motsvarande bestämmelse nu finns i en EU-förordning i stället för i föreskriftsform. Företagen får alltså inga nya kostnader och behöver inte vidta några förändringar i verksamheten.

3.3.5 Uppdatering till aktuella typträdspriser

Förslaget innebär inte några andra kostnader för företagen och de behöver inte vidta några förändringar i verksamheten. Den enda konsekvensen av förslaget är att den som drabbas av karantänsskadegörare i skog får rätt till ersättning som stämmer bättre överens med gällande marknadspriser för träd.

3.4 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

Förslaget innebär inga kostnader och endast marginella begränsningar. När det gäller ersättning för förlorat värde innehåller förslaget, utöver förtydliganden, endast uppdatering av befintliga prislister. Den nya tidsfristen för att lämna in ansökan har samordnats med redan gällande regler för att skapa ett enhetligt system. Inga nya krav eller metoder har införts för att nå rätt ersättningar.

3.5 Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Företag som ansöker om ersättning för förlorat värde i skog kan med förslaget få en ersättning för förlorat värde som bättre stämmer överens med gällande marknadspriser, men skillnaden är inte så stor att den har annat än som mest en marginell betydelse för konkurrensförhållandena för företagen. I övrigt bedömer Jordbruksverket att förslaget inte påverkar konkurrensförhållandena.

3.6 Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Jordbruksverket bedömer att förslaget inte får någon påverkan på företagen i något annat avseende.

4 Andra enskilda

När det gäller andra enskilda, i detta fall privatpersoner, är de berörda av den del av förslaget som handlar om tidsgräns för att komma in med ansökan om ekonomisk ersättning för förlorat värde i samband med bekämpning av karantänsskadegörare. Andra enskilda berörs också av rättelsen i 9 kap. 6 §. Endast de delarna av förslaget avses i detta avsnitt.

4.1 Beskrivning av vilka som berörs av regleringen och hur många de är

Förslaget berör den som ansöker om ekonomisk ersättning i samband med bekämpning av karantänsskadegörare. Jordbruksverket har hittills inte fått in några ansökningar från enskilda

men det skulle kunna bli aktuellt i framtiden om Sverige får ett utbrott av en karantänsskadegörare som drabbar enskildas fastigheter, till exempel växter i villaträdgårdar och koloniträdgårdar.

4.2 Beskrivning och beräkning av förslagets kostnader och intäkter

Förslaget påverkar inte kostnader och intäkter för enskilda.

4.3 Beskrivning och, om möjligt, en beräkning av andra relevanta konsekvenser

Förslaget innebär att enskilda behöver lämna in ansökan om ersättning för förlorat värde inom två år, i stället för att de som idag har en obegränsad tid för inlämning av ansökan. Det skulle kunna finnas enskilda som för mer än två år sedan har drabbats av förlorat värde, men som ännu inte har ansökt om ersättning, och som med förslaget alltså skulle gå miste om möjligheten att ansöka om ersättning. Jordbruksverket har god kännedom om de utbrott av karantänsskadegörare som vi har hanterat sedan ersättningssystemet infördes. Inget av utbrotten har drabbat enskilda. Det finns därför inte några utestående ersättningsanspråk för sådana tidigare fall. Det blir alltså inte någon enskild som går miste om möjligheten att få ersättning till följd av tidsgränsen. Vi föreslår inte någon övergångsbestämmelse om sådana tidigare fall.

I övrigt har förslaget inga konsekvenser för enskilda.

4.4 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

Förslaget innebär inga kostnader och endast marginella begränsningar. Den nya tidsfristen för att lämna in ansökan har samordnats med redan gällande regler för att skapa ett enhetligt system. Inga nya krav eller metoder har införts för att nå rätt ersättningar.

5 Staten

5.1 Beskrivning av vilka som berörs av regleringen och hur många de är

5.1.1 Förtydligande av bestämmelserna om beräkning av förlorat värde i skog

Jordbruksverket berörs. Även Skogsstyrelsen berörs eftersom Jordbruksverket ska samråda med Skogsstyrelsen vid värdering av förlorat värde i skog.

5.1.2 Tidsgräns för att komma in med ansökan om ersättning

Jordbruksverket berörs.

5.1.3 Rättelse av felaktig hänvisning i 9 kap. 6 §

Jordbruksverket berörs.

5.1.4 Märkning av potatis från Egypten

Jordbruksverket behöver tillhandahålla uppdaterad information om den rättsliga grunden till kravet på märkning av potatis från Egypten.

5.1.5 Uppdatering till aktuella typträdspriser

Jordbruksverket och Skogsstyrelsen behöver tillämpa uppdaterat underlag vid beräkning av ersättning för förlorat värde i skog.

5.2 Beskrivning och beräkning av förslagets kostnader och intäkter

5.2.1 Förtydligande av bestämmelserna om beräkning av förlorat värde i skog

Förslaget innebär inga intäkter eller kostnader för staten.

5.2.2 Tidsgräns för att komma in med ansökan om ersättning

Sverige kan få medfinansiering från EU för ersättningen. Det finns en tidsgräns för medfinansiering. Jordbruksverket behöver alltså kunna handlägga ansökan och betala ut ersättning i tid för att staten ska kunna ta del av EU:s medfinansiering. Den föreslagna tidsgränsen innebär därför att vi säkerställer att vi kan ta del av en intäkt för staten.

Att det finns en preskriptionstid för när man kan komma in med sin ansökan om ersättning innebär att vi kan avvisa en ansökan som kommer mer än två år efter att anspråket har uppkommit, i stället för att behöva ha beredskap för att kunna betala ut ersättning under lång tid.

Förslaget innebär inga kostnader för staten.

5.2.3 Rättelse av felaktig hänvisning i 9 kap. 6 §

Förslaget innebär inga intäkter eller kostnader för staten.

5.2.4 Märkning av potatis från Egypten

Jordbruksverket behöver tillhandahålla information, men det är en mindre uppgift som endast har marginell betydelse för Jordbruksverkets kostnader.

5.2.5 Uppdatering till aktuella typträdspriser

Ersättningen innebär en utgift för Jordbruksverket, i de fall en sådan ansökan skulle komma in och beviljas, och de nya typträdspriserna kommer innebära en viss höjning.

5.3 Beskrivning och, om möjligt, en beräkning av andra relevanta konsekvenser

Förslaget får inga andra relevanta konsekvenser.

5.4 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

Förslaget får små konsekvenser för staten och innebär inga begränsningar. Förslaget innebär en ökad potentiell utgift vid ersättning av förlorat värde i skog men marknadspriser höjda ersättningsnivåer är nödvändiga för att nå aktuella marknadspriser. Inga ytterligare krav införs som går utöver detta syfte. Genom redaktionella rättelser, förtydliganden och samordnade tidsfrister förenklas dessutom handläggningen, vilket motverkar onödig tidsutdräkt och resursåtgång för staten.

6 Samråd

6.1 Beskrivning av tidigt samråd

Jordbruksverket har informerat Skogsstyrelsen om att vi planerar att uppdatera bilaga 1 och 3 samt att vi avser att förtydliga vissa formuleringar om beräkning av förlorat värde i skog, inklusive att lägga till några definitioner som har att göra med den beräkningen. I övrigt har vi inte genomfört något tidigt samråd.

6.2 Beskrivning av obligatoriskt samråd

Enligt 8 kap. 16 § växtskyddsförordningen (2022:795) ska Skogsstyrelsen ges tillfälle att yttra sig innan föreskrifter meddelas om värderingen av förlorat värde på träd i skogsmark. Uppdateringen av bilagorna 1 och 3 påverkar beräkningen av sådant förlorat värde. Sådant samråd har genomförts och Skogsstyrelsen hade inga synpunkter på förslaget. De hade dock önskemål att Jordbruksverket skulle undersöka möjligheten att utveckla ersättningsmodellen till att omfatta även näringsidkare som drabbas av utebliven inkomst eller annan skada samt särskilt värdefulla träd till exempel i trädgårdar. Jordbruksverket tar med dessa önskemål till kommande föreskriftsarbete men vill också peka på 9 kap. 11 – 13 §§ som hanterar träd med annat värde än skogsnormen.

7 Ikraftträdande och utvärdering

7.1 Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Bestämmelsen om märkning av potatis från Egypten finns nu i genomförandeförordning (EU) 2025/1289 som började tillämpas den 23 juli 2025. Eftersom bestämmelsen är likadan som den som idag gäller så blir det fråga om dubbelreglering om den finns kvar. Det är ett formellt fel men i praktiken innebär det inte något problem för aktörerna eller för Jordbruksverket.

Jordbruksverket bedömer att vi inte behöver ta någon särskild hänsyn när det gäller tidpunkten för ikraftträdande utan föreskrifterna bör träda i kraft så snart som möjligt. Vi planerar för ikraftträdande den 1 augusti 2026.

Jordbruksverket har redan sett över informationen på vår webbplats gällande märkning av potatis från Egypten. Övriga delar av förslaget medför inte behov av ändrad extern information.

7.2 Beskrivning av hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas

Jordbruksverket kommer att följa den rutin för utvärdering av konsekvenserna av föreskrifterna som finns på växt- och kontrollavdelningen på Jordbruksverket. Rutinen innebär följande. Vi samlar kontinuerligt in synpunkter som kommer från de berörda och internt från Jordbruksverket. Inkomna synpunkter utvärderas i samband med en årlig översyn av föreskrifterna. Vid behov ändras föreskrifterna.